

Crisi industrial en ple esclat creatiu

La indústria discogràfica global està immersa en una gran crisi com a conseqüència de la descàrrega de música per Internet. Els Països Catalans afronten la revolució digital amb un mercat feble davant la forta pressió de les músiques anglosaxona i espanyola. A qui afecta la crisi i com reacciona la indústria?

Antònia Font i Obrint Pas, dos dels grups que lideren la venda de discos en el mercat català.

Les xifres avalen la tesi que és la indústria del disc, i no la creació musical, la que està en crisi. Segons les dades recopilades per l'Anuari de la Música i l'Espectacle als Països Catalans, una radiografia del sector que edita cada any el Grup Enderrock, el 2006 el sector discogràfic va perdre més de la meitat del seu pes específic en relació amb la facturació global a l'estat espanyol, passant del 18 al 8,5%. La dràstica reducció s'explica perquè la multinacional Universal, amb seu a Madrid, ha adquirit Vale Music, la companyia que edita tots els productes de la factoria d'*Operación Triunfo*, que fins l'any anterior facturava dues terceres parts del total del mercat català.

Per contra, però, la facturació conjunta dels segells independents que són socis de l'Associació de Productors i Editors Fonogràfics de Catalunya

(APECAT), que suposen el 85% del mercat nacional, ha aconseguit augmentar lleugerament dels 28 milions d'euros de facturació de 2005 als 30 de 2006. Ara bé: en només quatre anys la venda de discos ha caigut un 35%, passant dels 46 als 30 milions d'euros. Tot i això, quinze artistes dels Països Catalans han aconseguit vendre més de 40.000 còpies, i sis discos en català han superat les 15.000 unitats.

Esclat creatiu. Les pèrdues de la indústria discogràfica no han suposat, però, la reducció de l'edició de CD. El 2006 es van editar 480 referències en català davant les 448 de 2005, és a dir, un 7,1% d'increment. Un dels territoris on més s'ha apreciat aquesta tendència ha estat al País Valencià, on els últims dos anys s'han duplicat les produccions –la majoria autoedicions– en tots

els estils. Mai com ara, ni tan sols en temps del boom del *rock català*, s'havien editat tants discos en català.

Quant a la qualitat musical, per primera vegada els darrers vint anys, ha aparegut una nova generació de músics que compta amb el favor de la majoria de la crítica. Parlem d'una nova onada de formacions de pop amb vocació independent que té Antònia Font com a referent conceptual, i on podem citar noms com Mazoni, Sanjosex, Sanpedro, Mishima o un Marc Parrot que, després d'editar en castellà durant anys, ara ho fa en català. A diferència del que va passar durant els anys noranta amb les grans bandes del Sant Jordi, que van ser sistemàticament vilipendiades per la crítica –bàsicament la radicada a Barcelona–, aquests grups tenen el suport del periodisme musical català. En canvi, no tenen per ara el favor massiu del públic. Formacions clàssiques com Els Pets, Lax'n'Busto, Sau, Sopa de Cabra o Sangraït van sumar en el seu dia un estol molt més ampli de seguidors: van esdevenir fenòmens de masses. De fet els que encara estan actius, com Els Pets, Gossos o Lax'n, el segueixen conservant i renovant.

Lluís Gendrau, president del Grup Enderrock, creu que "mai com ara la música en català havia inundat el mercat amb tan bones creacions i tan diverses, però el que grinyola és la manera de posar en contacte tota aquesta creativitat amb el públic, que és qui l'ha d'escoltar, ballar, gaudir i, en definitiva, consumir".

Manca, doncs, un relleu de grups de pop capaços d'omplir estadi. Perquè en altres gèneres ja n'hi ha, que despertten passions: parlem de la nodrida escena de rock combatiu que s'ha generat entorn de fenòmens com Obrint Pas, Inadaptats o Kop. A hores d'ara, els valencians Obrint Pas són el grup català que té més favor del públic en els seus directes, i això que les seves aparicions a televisió han estat més aviat escasses. A més, és un dels únics grups catalans que ha aconseguit internacionalitzar la seva proposta, fent gires habituals pels circuits independents d'Europa.

Dani Castellano, un dels impulsors de Propaganda pel Fet!, la companyia que edita els discos d'Obrint Pas, creu que "la indústria ha d'actuar amb maduresa i apostar per la qualitat musical enfront dels productes efímers, perquè només així podrà fer front a l'enorme competència que hi ha dins del sac de l'oci". Segons Castellano, "el públic ha deixat de ser un receptor passiu i disposa dels recursos per anar directament a la font. Hem d'incentivar-ne l'interès, sense vendre fum ni enganyar ningú".

El futur digital. Davant la crisi discogràfica, les grans multinacionals del sector han optat per una estratègia clàssica: aliar-se amb l'enemic si és impossible vèncer-lo. Per això, sense deixar de banda com a prioritat l'estratègia punitiva contra els usuaris que descarreguen música de manera irregular, la indústria discogràfica mundial s'està posant les piles per obrir nous filons de mercat a Internet. Segons l'informe anual de la Federació Internacional de la Indústria Discogràfica, el volum de negoci de la venda legal de música per Internet i telefonia mòbil va créixer l'any 2006 fins als 2.000 milions de dòlars, i va arribar al 10% del mercat global de negoci discogràfic.

Aquest és el repte prioritari de la indústria catalana, que pel que fa a les noves tecnologies segueix a les beceroles. La majoria de segells discogràfics han començat a digitalitzar els seus catàlegs per oferir-los en venda legal a les principals plataformes de la xarxa. Però de moment, tot és molt incipient. Segons Gendrau, "la indústria musical i els mitjans han d'entendre Internet com una oportunitat i com una eina indissociable a la música. La xarxa ha permès que els artistes puguin establir contacte més directe amb el públic ja sigui penjant cançons gratuïtament o clips en plataformes com YouTube". En aquest sentit, hi ha exemples implacables, com l'èxit de La Troba Kung-Fú -que s'ha popularitzat gràcies a oferir gratuïtament cançons inèdites per Internet abans i tot de tenir disc al mercat- o el cas de Miquel Mariano i la seva cançó estival "Verigut", el primer fenomen català via YouTube.

Roger Palà

11 de Setembre 2007

11 FESTA PER LA

LIBERTAT

A partir de les 19.30 h, Concert amb:

La Banda del Surdo

Feliu Ventura

OBRINT PAS

A partir de les 10.00 h, Viu l'Onze en família!

A les 14.00 h, Dinar popular i cants d'improvisació

Arc de Triomf, passeig Lluís Companys, Barcelona

Organitza: ÒMNIMUM
LLINGÜA CULTURA FALS

Amb la col·laboració de: cnjc

EL PUNT

Catalana

racó català

Sant Jordi

Estrella

FLAIX

EL TEMPS

CATALUNYA RÀDIO

AVL+

directelcat

VILAWEB

Convoca: Comissió 11 de Setembre www.11setembre.org